

ბათომი და საქართველო.

ა

19

1920 წ.

მარტის 28

დედა (დავა კიმრებულ შვილი). მე მესმის, უვილო, შენი ხმა და ვვრძნობ შენს რანჯვას... შენ, დარაჯები ამ ერთი ლუკმის მიწოდება არ ანებებენ დედას შვილისთვის, მაგრამ მაგათ არ იციან, რომ დედის გული ლომა კულზე მამაცია და თუ შვილისკენ გა- აწია ირავითაძირი. ძაღლის ასა და დაივიბს...

სასარგებლო გაკვეთილი.

...ჩეენ გავანადგურეთ კოლჩაკის დაქირავებული ბრძოები. შევმუსხეთ მეფის გენერალი დენიკინი და მისი ჯარი. გავდევნეთ იუდენიჩი, მოვსპეთ რუსეთში კონტრ-რევოლუციის ხსენება. უკელა მტრები დავამარცხეთ... დაგვრჩა ერთად ერთი ძლიერი მტრი—მებერი..

(კომუნისტების მოწოდებიდან)

რაღაც საოცრება იყო ლენინის სიტყვა.. არასოდეს. არ მიუღწევია მკვერმეტყველების ამ სიმაღლედებ. მისი ხმა ჰქონდა და გრვენავდა; ურიცხვი აუდიტორია სულ-განაბული უსმენდა ორატორის: უკელას გული ერთ, გრძნობით ჰუეთქვდა, უკელას გონება ერთ აზრს შეეპურო...—ამხანაგებო! —ამბობდა ლენინი: „ჩეენ გავიკავეთ გზა სოციალიზმისაკენ და მივადექით ილტემული ქვეყნის აღსავლის კარგბს. ერთი ნაბიჯი კიდევ და ეს კარგბი გაიღება, შევალო შივ და ვეზიარებით სოციალიზმის ცხოველმყოფელ წყარო! მაგრამ, ამხანაგებო, შექმედეთ აგერ! ეს ვინ ატუზულა აღსავლის კარის წინ? ვინ უღობავს გზას და უბშობს შესავალს ძლევა-მოსილ მუშათა და გლეხთა ჯარს? ვინ არის ეს თავხედი და უტიფარი? იქნება, ეს არის საერთაშორისო იმპერალიზმის მორჩილი ავაზაკი? არა, ამხანაგებო! იგი ჩეენ საბოლაოო დავამარცხეთ. ან იქნება, სისხლის მსმელ მეფის ყურმოჭრილი ყმა დენიკინი გვინიათ! სკდებით! დენიკინის ნასახიც წავშაოეთ რუსეთში! ან კიდევ მოლალატე მენშევიკებისა და ესერების აგენტია? არადა არა! მათი სინსილა გავწყვიტეთ ყველგან! ეს არის უკანასკნელი, მაგრამ ყველაზე ძლიერი მტრი ჩეენი დიადი საქმისა—მებენარი! მებენარი—ი ერთად ერთი ძალა, ჩეენ რომ სოციალიზმის განხორციელებას გვიშლის ამ უამაღ! ამხანაგებო! დღეს მთელმა ქვეყანაში იცის როგორ გვეზიზლება ჩეენ ომი და სისხლის ღვრა! ჩეენი იარაღია ნათელი იდეა და წმინდა პრინციპები! ჩეენ ერთხელ კიდევ უნდა ვცალოთ ამ იარაღთა სიძლიერე და ყოველივე ღონე ვიღონოთ შეგნების შექი მოვუინოთ მებენართა უფიცისა და შეუგნებელ გონებას... ჩეენ მათ დავარწმუნებთ, რომ არა გვსურს მათ წინააღმდეგ შეტევითი ბრძოლა ვაწარმოოთ, ხოლო უკეთუ ისინი არ შესწყვეტენ თავდასხმასა და სისხლის ღვრას, ბრძოლაში გამოწროთობილი ჩეენი წითელი არმია შესძლებს მათ მოვერებასა და ალაგმებას!.. ასე ლაპარაკობდა ლენინი და ღლურითოვანი ბრძოლი ნარკომები და უთვალავი ხალხი ფიცისა სდედენ კომუნისტების საშინელი მტრის—მებენარის შემს ჩისათვის, უკეთუ ისინი გონის არ მოვიდოდნენ და ხელს არ იღებდნენ კომუნისტებთან ბრძოლაზე. ერთ გადაწყვეტილების თანახმად ჩიჩერინმა დამზადა საუცოდე, წოტა მებენარებთან და გაუგზავნა შავ

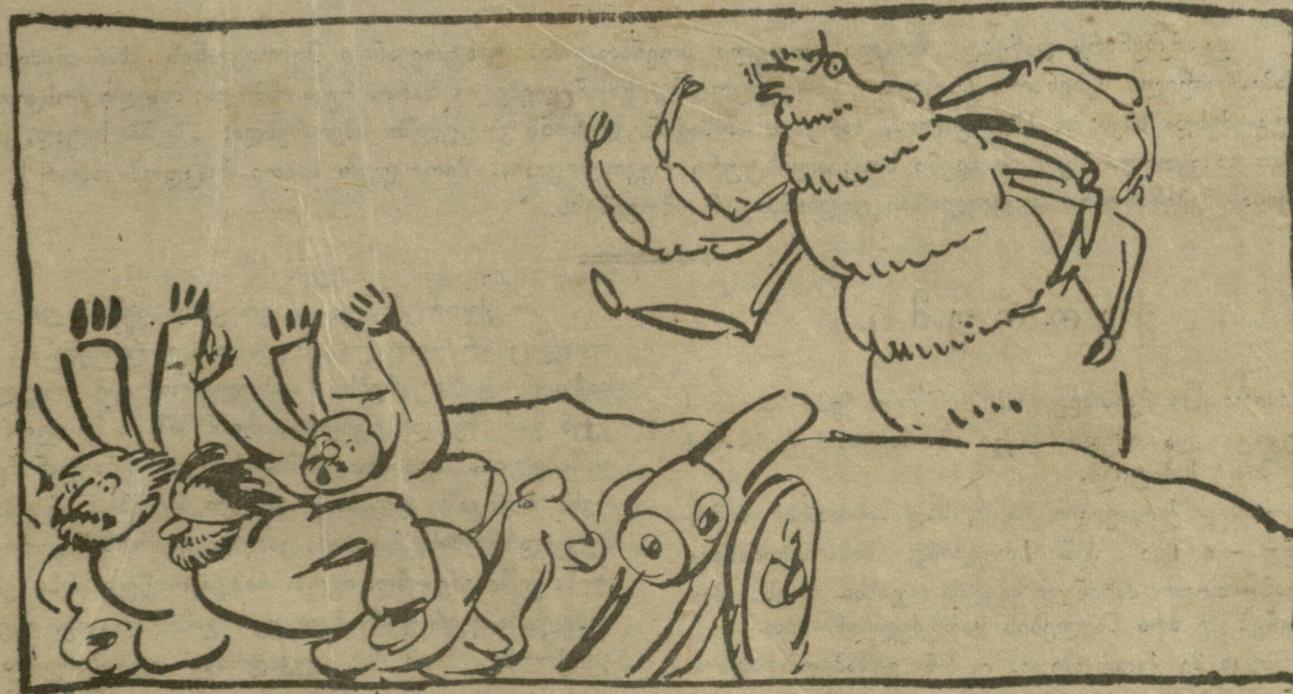
მ ქ ბ ე ნ ა რ ე ბ მ ა მ ი ი ღ ე ს ჩ ე ჩ ი რ ი ნ ი ს ნ ი ტ ა .

„... (დახაწყისი დამახინჯებული იყო) ა გ რ ე თ ვ ე ი ს ი ც , რ ო მ ჩ ე ე ნ მ ზ ა თ ა გ ა რ ი დ ა ვ ა ქ მ ა ყ ი ფ ი ლ ი თ უ ვ ე ლ ა თ ქ ვ ე ნ ი ს ა მ ა რ თ ლ ი ა ნ ი მ ი მ თ ხ მ ე ნ ა . თ ქ ვ ე ნ კ ი რ გ ა თ მ ა გ ე ხ ს ე ნ ე ბ ა თ , რ ო მ ჩ ე ე ნ ა რ ი ვ ი ს ვ უ შ ლ ი თ დ ა მ ი უ კ ი დ ე ბ ე ლ ა თ ც ხ ვ ე რ ე ბ ა ს : შ ვ ე ი კ ა რ ი ა , ა რ გ ე ნ ტ ი ნ ა , ა ხ ა ლ ი ზ ე ლ ა ნ დ ი ა ა რ ა ვ ი თ ა რ შ ე ვ ი წ რ ი ე ბ ა ს ა რ გ ა ნ ი ც დ ი ა ნ ჩ ვ ე ნ გ ა ნ . ს ა ხ ა ლ ხ ო კ ა მ ი ს ა რ თ ა ს ა ბ ჭ ი ს ი ა მ თ ვ ე ნ ე ბ ი თ დ ა მ ყ ა რ ე ბ ს თ ქ ვ ე ნ ი ა ნ კ ე თ ი ლ მ ე ზ მ ბ ლ უ რ გ ა ნ წ ყ ა მ ი ლ ე ბ ა ს დ ა მ ზ ა დ ა რ ი ს ე ხ ლ ა ვ ე შ ე ი ყ ვ ა ნ ი ს მ თ ა ვ რ ი მ ა შ ი ე რ თ ი მ ქ ბ ე ნ ა რ ი ი მ პ ი რ ი მ ი თ , თ უ თ ქ ვ ე ნ ს ა მ უ დ ა მ ი თ ა ლ ი კ ვ ე თ ი თ ჩ ვ ე ნ % ე თ ა ვ დ ა ს ხ მ ა ს ა დ ა ჩ ვ ე ნ თ ა ნ ბ რ ძ ლ ა ს .“

ა მ ნ ი ტ ა მ ს ა უ ც ხ ვ ი თ გ უ ნ ე ბ ა ზ ე დ ა ა ყ ე ნ ა მ ქ ბ ე ნ ა რ ე ბ ი ... ყ ა ვ ე ლ ი ს ი ტ ყ ვ ა ხ ა რ ხ ა რ ს ი წ ვ ე ვ დ ა დ ა ს ა ბ ს უ ხ ო ნ ი ტ ა ც მ თ კ ლ ე ს , მ ა გ რ ი მ მ რ ა ვ ა ს ჭ მ - მ ე ტ ყ ვ ე ლ ი ი ყ ო :

— „ხ ა — ხ ა — ხ ა — ხ ა !“

დ ი პ ლ ი მ ა ტ ი უ რ ი უ რ თ ი ე რ თ ი ბ ა შ ე წ ყ დ ა ს ა ბ ჭ ი თ ა რ უ ს ე თ ს ა დ ა მ ქ ბ ე ნ ა რ თ ა შ ო რ ი ს .

„ გ ა ხ ა ლ დ ა დ ა უ ზ მ გ ა ვ ი რ ა . ს ა მ ხ ე დ რ ი მ ი ნ ი ს ტ რ ი ტ რ ი ც კ ი ა ს ტ ი ვ ი ვ ი თ დ ა პ ე რ ი ლ ა მ ქ ბ ე ნ ა რ თ ა ფ რ ი ნ ტ ე ბ ზ ე დ ა ს ც დ ი ლ ი მ ბ დ ა დ ა წ ი თ ე ლ ი ჯ ა რ ი ს მ ქ უ ხ ა რ ე ს ი ტ ყ ვ ე ბ ი თ ა ს . ი ა კ ა ნ ე ბ ა ს ა დ ა გ ა მ ხ ნ ე ვ ე ბ ა ს მ ა გ რ ა მ ვ ე რ ა ფ ე რ ს ხ დ ე ბ ი ლ ა : ს ა გ მ ა მ ი ს ი ს ა მ ქ ბ ე ნ ა რ ი ს გ ა მ დ ა მ თ ე ლ ი დ ი ვ ი ზ ი ა რ ა ლ ს ჰ ყ რ ი ლ ა

და ზიშის ზარით შეპყრობილი უკან მოუხედავთ გარძოდა. ფრონტებზე გავრცელდა საარაკო დეზერტირობა და ღალატი: მთელი ბათალიონები და პოლკები გადადიოდენ მკენარის მხარებზე და მორჩილების უცხადებდენ მტერს. წრე თანდათან ვიწროვდებოდა და ბოლოს ძლევამოსილმა მკენარმა ალყა შემოარტყა მოსკოვის კრემლს, სადაც უმწეოსა და ილაჯ-გაწყვეტილ სოვენარკომს უკანასკნელი თავ-შესაფარი ეშოვა. ალყა-შემოარტყმულები დაეცენ სულით და გადასწყვიტეს მორჩილება გამოეცხადებიათ გამარჯვებულ მტრისათვის. ლენინი ამბობდა: „ამხანაგებო! ჩევნი გზა სწორია, ჩევნი მიზანი ნათელია! მაგრამ თვალი არ უნდა დავიბრმავოთ გავლილ შეცდომათა წინაშე: ჩევნი შეცდომა კი ის იყო, რომ საქმე უკულმა დავიწეთ: მის მაგიერ, რომ ჯერ მკენარი მოგვესპო და შემდეგ სოციალიზმი დაგვემყარებია, ჩევნ ჯერ სოციალიზმი დავამყარეთ და შემდეგ ავმხედრდით მკენარის წინა-აღმდეგ! მართალია, ებლა ცდამ ფუჭად ჩაგვიარა, მაგრამ გამოცდილება მარნ უ დაგვრჩია: ამინდიდან გვეცოდინება, რომ კომუნისტ-ბოლშევიკების რევოლუცია უპირველეს ყოვლისა მკენართა ძალა-უფლების დასამხობათ უნდა იყოს მიმართული!“

და მკენარს დანებდა მთელი წითელი სოვენარკომი: ტახტრევანით შემოიყვანეს მხარ-თეძოზე წამოწოლილი მკენარი კრემლში. სამრეკლოებზე გაუნელებელი ზარის რეკა ისმოდა; მთელი მოსკოვი გუგუნებდა სხვა და სხვა კილოს ზარების ხმისაგან. ლენინი კი გულში იმეორებდა: „კეშმარიტად, კარგი გაკვეთილი იყო ეს ჩევნი სოციალისტური რევოლუცია: მეორეჯერ ასეთი შეცდომა აღარ მოგვივა. მკენარიანი სოციალიზმი დიდხანს ვერ იძოგინებს...“

ქ ვ რ უ მ ო.

ძვირფასო მკითხველო! შენ იცი ჩემი ხასიათის სიმტკიცე და იმედი მაქვს ამ ნაკლს ქვორუმის საქმეშიაც მაპატიებ.

— სად ქართველი კაცი, სად ხასიათის სიმტკიცე. — იტყვი შენ სრულიად სამართლიანად, მაგრამ — თითო მახინჯი ყველა ოჯახსა ჰყავს, მოგახსენებ მე არა ნაკლების საფუძვლიანობით.

როცა მე ქვორუმი ე. ი. ბ-ნი ვეშაპელი, აღმოვაჩინე, სიხარულით მეცხრე ცას ვეწიო, და მისი ვინაობის გამორკვევა ეგრედ წოდებულ „დლიურ წესრიგში“ დავისვი.

საქმის გადადება არ მიყვარს. მისი კორველ დლესვე გამოვარკვიყ.

ბ-ნი ქვორუმი, ე. ი. გრიგოლ ვეშაპელი სრულიადაც არ ყოფილი იმ გარისა, რომელსაც იგი საქვეყნოდ ატარებს. საბოლოოთ და ყოველივე ეჭვს გარეშე დამტკიცდა, რომ მამა ბ-ნი ქვორუმ-ვეშაპელისა გვარად ვეშაპიძე და ვინაიდან ჩევნს რესპუბლიკაში დღესაც ძველი წესები არსებობს მემკვიდრეობის შესახებ, ცხადია, გვარი ბ-ნი-გრიგოლისა ვეშაპიძე უნდა იყოს. რამ გამოიწვია მესი გავეშაპელება ჯერ-ჯერობით ვერ გამოვარკვიყ. ისე კი ვფიქრობ, რომ მან იუკადრისა ვეშაპიძეობა და გვარი ცოტა შე-თამაზა. სილამაზის წინააღმდეგ სადაო არაფერი

მართალია, სულმნათმა ბრძანა: „თუ კაცი თითონ არ ვარგა, ცუდია გეარიშვილობაო“, მაგრამ აჭარა სილამაზეზე სრულიადაც არ არის

ლაპარაკი. მე კი, როგორც კანონის მიმღევარი მოქალაქე, ეიდრე ბ-ნი ქვორუმი თავის ახალ გვარს დამფუძნებელი კრების საშუალებით არ დაი-მტკიცებს, მას კვალად გრიგოლ ვეშაპიძეთ მოვი-ხსნისტ.

პოლა აი იმ განზრახვით, რომ კარგათ გამეგო ავნ-ჩავანი ჩემი ახლად აღმოჩენილი ქვორუმისა, რომ გამეგო თუ სად აწარებს ის დროს, როცა კრებები უქვორუმოთ რჩებიან, ავდექი და დაუწყე უკან დევნა.

როდესაც ბ-ნი გრიგოლ ვეშაპიძე, ანუ უკეთ ვსთქვათ ჩვენი ქვორუმი ზემელის აფთიაქთან ტრამების ვაგონს მოახტა, მეც ფეხ-აკრეფით უკან ავყევი და ორი საათის შემდეგ მასთან ერთად ჩა-მოვხტა სადგურის დასწრებივ ჯიბგირების მოედანზე. ვეშაპიძე სადგურში შევიდა და როგორც შევა-ტყვე სადღაც გაპარვას აპირებდა. მეც, რასაკვირ-ველია, აჩრდილივით ავდევნე.

მეორე კლასის დარბაზი ხალხით გაჭედილი იყო. აღბათ არ იცოდენ რომ ბ-ნი ქვორუმი დღეს აქ მოვიდოდა. კასის წინ მთელი რიგი წამსვლელებისა რიგში იდგა და თავის დროს მოელოდა.

ბ-ნი ქვორუმი—ვეშაპიძე კარგა ხანს არხეინათ დალიოდა დარბაზში, შემდეგ შეაღო კასის კრები და შიგ შევიდა. მეც თან შეყოლა გადავსწყვიტე, ვინაიდან მეშინოდა კასის გამგე ქალს ქვორუმი-სათვის რამე შეურაცხყოფა არ მიეყენებია, მაგრამ უმალვე შემაჩერებს, გზა მომრცეს. მე მხო-ლოდ მაყურებელი გავხდი იმ სცენისა, რომელიც ბ-ნი ქვორუმის კასაში შეჭრამ გამოიწვია და და-ხმარების აღმოჩენის საშუალებაც კი არა მქონდა.

ბ-ნი ბერცოვა. (კასირშა) მოწყალეო. ხელმწუ- ფვე, გარეშე კაცს არა აქვს კასაში შემოსვლის უფლება, ნუ თუ თქვენ ეს არ იცით.

ბ-ნი გრიგოლ ვეშაპიძე (ქვორუმი) თქვენც უნდა იცოდეთ, ქ-ნო, რომ მე გარეშე არა ვარ, არამედ საზოგადო.

ქ-ნი ბერცოვა. მე თქვენ გთხოვთ გაბრძანდეთ კასიდან.

ბ-ნი გრიგოლ ქვორუმაძე. მე თქვენ გიბრძა- ნებთ ბათუმის ბილეთი მომცეთ.

ქ-ნი ბერცოვა. კანონი ნებას არ მაძლევს, მოწყალეო ხელმწიფევ, თქვენი ბრძანება შევა- რულო. გთხოვთ, გაბრძანდეთ.

ბ-ნი ქვორუმი. ეს კანონები, ნუ თუ არ იცით ძეველი მთავრობის შეთითხნილია და მე ჯერ და- ფუძნებელ კრებაში არ გამომიცია ამის შესახებ არავითარი კანონები.

ქ-ნი ბერცოვა. ბატონო ჩემი, ჩვენი კა- ნონები გვაქვს და როცა ახალს დაგვიწერთ, მაშინ ახალი კანონით ვიმოქმედეთ. ახლა გთხოვთ, კა- სიდგან გაბრძანდეთ.

ბ-ნი ვეშაპიძე. როგორ თუ გავიდე, მე ეხლავ

რევიზიას მოვახდენ თქვენს კასაში, თქვენ რე ვინა გვინიართ?

ქ-ნი ბერცოვა. ბატონო ვინც გნებავსთ ის იყალით. მე არ შემიძლია აქ ბილეთი მოგცეთ. მიღენი ხალხი რიგში სდგას და რას იტყვის.

ბ-ნი ვეშაპიძე. მე დამფუძნებელი კრების წევრი ვარ... მე არავისი არ მეშინა... ეს ხალხიც ფეხებზე მკიდარი. გიბრძანებთ, დაუყონებლივ ბილე- თი მომცეთ.

ხალხში დიდი მითქმა-მოთქმა შეიქნა.

— ნეტავ ვინ არის, ასეთი ღონიერი რომ ყო- ვილა...

— აღმათ ინგლისელი იქნება...

— არა, ეს უოუოდ გადაცმული რევიზორი იქნება...

გაისმოდა ერთი მეორეს საწინააღმდეგო აზრი აქეო-იქიდან და მე გუნებაში სიცილით ვკვდე- ბოდი. სიცილით იმიტომ ვკვდებოდი, რომ ამდენ ხალხში მარტო მე ვიცოდი თუ ვინ გაბედავდა ასე თავხელურათ შეჭრას კასაში და ასე გაბედუ- ლით ხალხზე ლაპარაკს. მე ვიცოდი, რომ თუ არ ქვორუმი, ამას სხვა ვერავინ გაბედავდა, ან ვის შეჩრებოდა ასეთი ამბები. ეს რომ ვინმე უბრალო მომაკვდავს ექნა, მაშინვე დარწერდენ და თუ და- კრის ვერ მოუხერხდებოდნ, გაზეთებში მაინც ჩა- გდებდენ. ქვორუმს კი ვინ რას გაუბედავს, ან გა- ზე, ში ვინ გაუწერს ამბავს.

მატარებელი წავიდა და გრიგოლ ვეშაპიძეც თვალს მიეფარა. მე ხახლში დავბრუნდი. დაჯდო- მაც ვერ მოვასწარ, რომ ელსმენის წკრიალი მო- მესმა, ყურმილს ხელი დავსტაცი და სმენად გადა- ვიქც.

— ვინა ხარ?

— ვერ მიცანი, კაცო? ბიჭო, რა დროს სა- ხლში ჯდომაა, შე ოხერო, როცა აქ ასეთი კრებაა გაჩაღებული.

— რა კრება, კაცო?

— დამფუძნებელი კრების.

— როგორი? ქვორუმი?

— ქვორუმიც არის და მეტიც. ახლა ისეთი სა- ნიტერესო საგანია...

— მამა გიცხონდა... შენ შენი თავი მოატარე.

— კი, ღმერთმანი.

— რას თალღითობ, შე ოხერო.

— გეფიცები პატიოსნებას.

— ბიჭო, მე ჩემი თვალით ვნახე, რომ ბათუ- მის მატარებელს გაჟყვა.

— ვინ გაჟყვა?

— ვინ და ქვორუმი.

გრიშა გადაბრუნდა სიცილით და ელსმენში მხოლოდ რახრახილა ისმოდა.

აშერათ მივხედი, რომ კიდევ დაბნეული ვყო- ფილვარ. აღმათ ქვორუმი სხვა ვინმე უნდა იყოს. მორიცელი.

შექანჯალებულის ლექსები.

I

არიმ ჯანი, არიმ ჯანი...
არ მაქვს ღონე, არ მაქვს ჯანი...
სუპს უზდება ბადრიჯანი
სოლოლ! ადერბეიჯანი!!!
თეთრი კბილი, შავი გული,
შავი, გული, თეთრი კბილი,
ჩვენ გველალატობს, არ შურს ფული ..
ბაქოსაკენ მიაქვს ფქვილი...
საიდუმლო მსურს გაგანდოთ,
ფულები საპროპაგანდოთ
კუკულოსსა დაახმარა.
(თუ ღმერთმა არ წაამშარა).
სოლოლ ყარდაშ! ნავარ ჯანუმ!
რა გსურს ადერბეიჯანო!!!
სჯობს მოთავსდე შენს ბაქოში,
ჩამოიცვი ფეხზე ქოში...
ჰყიდე ქიშმიშ, შაქარლამი..
შენ დაგლუპავს პანისლამი...
არ კმარა, რომ ხარ მაშადი?!

სჭამე ჟური და ხან მჭადი.
ბათუმის ოლქიდან გადი,
თუ არ გინდა ღორის მწვადი!!

II

მმებო და მეგობრებო!
აფაზაკ მეკობრებო, !.
სულ ყველას გეველრები,
როდესაც შე მოვკედები,
ნუ ჩამდეთ სამარეში,
შემდეთ პურის ფურნეში,
ვერ გავძებ სიცოცხლეში,
დე, გაძლეს ჩემი ლეში...
ფურნეში მსურს საფლავი,
ოქვენ სჭამეთ ქიშმიშ-ფლავი!
აღაპზე დაპკალთ ღლავი,
დააპამეთ ქლიავი,
პრასა და ნიახური,
გადაპკარით ქახური,
რომ გახდეთ განახური,
შემწვარს მომჭერით ყური...
შენდობა შემითვალეთ,
ამას გთხოვთ გენაცვალეთ!:

III.

ნანი-ნანა! ნანინა,
ნანი ნანა და ნანა!!!
ასკანა და აცანა!

კარბა მრგვალი, მოხრილი,
ფსკერი გამოქსოვილი,
(ვგონებ ცხენის ძუისგან...
ახლოს კი ვართ ჭკუისგან).
შიგ თუ ჩაყარეთ ფქვილი,
შეიქნება გაცრილი,
იგი მეპურეთაგან
დღეს არის განდევნილი,
ის დღეს არვის სჭირია,
სძულთ ვითარცა ჭირია,
ის გამოიცნობს ამას,
ვინც მისდევს პურის ჭამას,
ვისაც ბზე და ჩხირები,
ყელში გაეხირება.—
ფქვილის გაცრის დრო უნდა,
დრო ყოველთვის ფულია,
პურს წონას სძენს ქვა-გუნდა...
ეს ხერხი ხომ ბრძნულია...
კუპიც გვიან ინელებს,
მოგვშივდება ჩვენც გვიან,
დღეს მე შევპამ შინქლებს,
აბა, რა ვენა, რომ შშიან.

IV.

აბა დელი, დელი, დელა...
ჩემს მუცელში როგორ ბნელა!
შიგ სეირნობს ვირთხა ნელა,—
აჩუ, ცხენო, ადონელა!!!
შევაყოლოთ ნელა-ნელა,
ჯერ შევიდეთ ქალაქ ხონში,
მერმე შევიაროთ ონში,
ტანს დავიბან მე რიონში,
ჩავჭენდეთ ქიმერიონში,
იქ ავავსო მსურს თასია,
ხომ იცი მწერალთა სრა?!

საჭიროა სადღეგრძელო.
მინდა ყველა ვადლეგრძელო:
აი, ჩვენი მწერალთ სია!!

ჩემო ძმაო, მანასია!..
შიგ ბევრია წიწილები,
გუშინ გამოჩეკილები!..
ვინ შეადგენს უკეთესად
მწერალთ სიას, მითხარ-ვან-სად?

მწერლობის ცენზი ავანსად
ბევრს უბოძეს, უფეშეაშეს...
(ვაოლ! აბარ! ბურნუთ ქაშეს?!)
რა უყოთ, თუ ჯერ არ მღერენ.
სულ ერთია, ხეოლ დასწერენ,
კარგი არის აქ ავანსი,

და ვოგრაში დისონანსი.

სადღეგრძელოს როცა დავცლი,
იქ იქნება სადმე ვარცლი,
წამოვავლებ ხელს მას უცებ,
(მთვრალი ცოტას ვიტუტუცებ)
ქიმერთ მგოსნებს თავში ვსტკუცებ,
ვიწყებ შფოთვას, ღრიალს ავსტებ,
ჭიქებს, თეფშებს, ბოთლებს გავსტებ,—
წამოსვლისას, შემდეგ ბოლოს,
ექ პრომტს ვესვრი მე პაოლოს,
ჩამწერენ მწერალთ სიაში.
მუზაშე ეკლესიაში
ჯვარს დავრწერ... ტაში, ტაში!
სახრე მინდა მოგცხოთ რქაში...
მომენატრა მე რძის ქაში,
და ჩის სმა ბროლ-ჭიქაში!!

VI

ჩიხტი, კოპი, გობ-საკერი!..
დიპტი, პიტუმ... ჰერი, ჰერი!..
ავიჩჩო უნდა მხრები,
მსურს დავრაზმო მათხოვრები.
მე ვარ იმათი სარდალი,
და უნდა გითხრათ მართალი,
კარგადაც უწინამძღოლებ,
უველას შევკრებ, გავიყოლებ
და გაუშვერთ რისხეით ხელებს
გამვლელებს და გამომვლელებს,
გავებლანდებით ფეხებში,
ქუჩებში და ეზოებში,
არვის მივცემთ მოსვენებას,...
ჩვენ თავს მივცემთ იმდენ ნებას,
რომ წალეკოს თლად ტფილისი
ჩვენმა ტალლავ მონადენმა,
სენმა ჩვენგნ შენაძენმა,
მოქალაქეთ მუსრი ავლოს...
იქნებ ამით ჭკვა ისწავლოს
ქალაქის მესვეურებმა,
რომ ისმინოს მათ ყურებმა,
და სადმე გზა მიგვიჩინოს,
პურით აქ ჩვენ ვინ გვარჩინოს?
რად გვაგდებენ ჩვენ აბუჩად,
ნურც ტყემლად და ნურც ალუჩად.
ტფილის დავლუპავთ ჩვენ მათხოვრები
ათასგვარ სენათ რო შევეყრებით,

შექანჯალებული.

გურული სცენა.

თავარ ანგელოზმა მოსპოს მისი სახელი, ვინც-
ხამ აი პარტიები მოიგონა! გადონილა კაცო ამ-
დონი პარტიები? სულ დამებნა დავთარი, რომელი
რომელს ჯობია, რომელს რა უნდა, ველარ გვვიგვი,
ყველა გაკეთებას და აშენებას მპირდება. მეც ვი-
ფიქრე ერთხანს და ბოლოს მენშევიკითან ჩავე-
წერე.

— ყოველ შაბათობით კრებაზე ნასიარულევი
ფეხები გამომეჭრა, ეს კიდევ არაუელი: აი საწვერო
გადასახადიო, აი შესაწევიო, აი ესავო, იგი ისავო,
შენ პარტიის წევრი ხარ, გადასახადი პირველათ უნ-
და შეიტანვო, თუ კრებას დააკლტი, ეს პარტიის
ღალატივო... ბიჭის, ვითქმებ, ეს რა ხათაბალას
გადავეკიდე თქვა—ავიღე და ქე გამოვეწერე უკან.
გამევეწერე კი მარა ვინ დამაყენა! გევიხედე მო-
მადგა კარებზე ყურის მეზობელი ვარლამია და გინ-
და თუ არა ჩემს პარტიაში შემოდიო. ჩვენი პარ-
ტია არის ბაშენიკების პარტიავო, თუ გინდა ძევლი
ნაკოლოზის დროი არ დაგიბრუნდეს ჩვენთან უნდა
იყოვო.

— ხარჯები რამე ხომ არ მომინდება მეთქი,
ვკითხე.

— ჩას ამბობ, პირიქით, ჯამაგირი გექნებაო.

— ქე მეშინოდა პაწაი, მარა ვიფიქრე ბაშენი-
კობა რომ უფრო დახოლიანი პარტია არ იყოს,
ჩვენი რაფიელა ხუცესი ისე რავა მიეკარება თქვა.
დამიღვა თვალი და ქე ჩივეწერე მეც.

— ერთ დღეს მოგვივიდა ცნობა ამა და ამა
ადგილზე მოიყაროთ თავიო. მივედით, გამოგვინ-
ცხადეს: აჩალამ ლანჩხუთი უნდა ევილოთ და ვინც
არ წამოვა დავიჭირავთო. დაგვირიგენ თოვები.
გავყევი მეც. მივედით კიდეც. ვიფიქრე: მართლა
ისე რავა გადირევიან რომ სასროლათ გარვიმეტონ
თქვა, მარა იმისანა შენ მტერს, რაც გოგის იქი-
ნები დღე დაადგა. ხოშეკალსავით მოგვაყარეს
ტყია. გრიფტდეს, მოვკურცხლე. სახლში რომ მი-
ვედი, მერე გაიახსენდა თოვი სად დავკარგე თქვა,
მარა შენს გრერს არ გაახსენდი იმაზე უფრო მე ის
არ მასსოვდა. მევორე დღეს მომადგა კარებზე ყა-
რამანა მილიციონერი: თემში გიბარებენო. რა ჯა-
ნი მქონდა გავყევი.

— შენ ლანჩხუთის დაცემაში მონაწილეობა
მიგილიავო, მითხრენ იქ, შემიყენეს პროტოკოლი
და გამაგზავნეს ლანჩხუთში. ლანჩხუთიდგან, ოზურ-
გეთში; ოზურგეთიდგან ქუთაისში; ქუთაისიდგან
თბილისში; შენს მოწონებულ ალექსიას კი თხი
თვეი მაყურყუტებიეს ციხეში. ახლა კი შეკირუ-
ჯე თმაი, რომ არც ერთ პარტიას არ გევეკარო
ხლა რალი დროის არის.

ახლობელი.

ქ უ თ ა ი ს ი .

სისუფთავე, რომელიც ქალაქ ქუთაისში არსებობს სამართლიანად აკვირვებს ყველა მნახველს.

და ეს განსაკვიფრებელი სისუფთავე პირველ-ყოვლისა უნდა მიეწეროს ა ამ დამსახურებულ სანიტართა რაზმს.

როდესაც თქვენ ა ი ამ პატარა სურათზე დაინახავთ ქუთაისელი მილიციონერის სიფხიზლეს და სიჩაუჭეს, მაშინ რა თქმა უნდა აღარ გეუცხოებათ ის სამაგალითო წესრიგი, რომელიც ამ ქალაქში სუფევს.

სახელმწიფო მოხელეთა ცხოვრებაც ისეთივე ჩქარი ნაბიჯით მიღის წინ, როგორც სხვა ყველა-
ფერი ქუთაისის ცხოვრებისა. ამ როგორ ჯაფაში იყვნენ მათი მსახურები წინათ.

და ამ, როგორ თავისუფლათ ცხოვრობენ ახლა.

მთავარი სახელოსნოები.

განცხადებათა დაფაზე:

პირველი განცხადება. ორშაბათს დეპოს და
მთავარ სახელოსნოების გამგეობის წევრი ილიკო
მანჯგალაძე გავიდა გამგეობის ბინიდან სხვა და სხვა
დავალებების შესასრულებლათ და დღემდის არ
დაბრუნებულა. ვაგონის მრეცხავ ქალების სიტყვა
ის მემანქანეთა ბრიგადებს გაურაცნიათ კონტრა-
ბანდათ აზერბაიჯანში.

გატაცებულის ნიშნებია: შევი დაგრეხილი ულ-
ვაშები, ორი ყური მარტენა მხარეზე; ტანთ აცვია
შევი მაუდის პალტო და წალაზუ ჰეიდია შვილი

ნუმრის „ბრაუნინგის“ სისტემის რევოლვერი. მნა-
ხელს ვთხოვთ რევოლვერი დაგვიბრუნოს, ხოლო მან-
ჯგალაძე კი დაიტოვეს.

მესამე განცხადება. სამჭედლო, სახარატო,
ამწყობი, ვაგონის და საღურგლო ცენტრის მუშების
ერთი ჯგუფი ამზადებს სახაზინო მასალისაგან მე-
ტრად ხელმისაწლომ ფასებში და საუკეთესო თვი-
სებისას: სახნისებს, თოხებს, ბარებს, წერიქებს
„ზაფიგალებს“, ტაბურეტებს და ბევრ სხვა ამგარ
ნიოთებს. მუშაობა სწარმოებს დილის $6\frac{1}{2}$ საათი-
დან 3 საათამდე. მსურველთ უნდა მიმართონ და-
კვეთისათვის საამისოთ გახსნილ საგანგებო ბიუ-
როში დეზერტირის ბაზარში ბ-ნ უნამუსიანცა.

ციც!

რკინის გზის ფურცელი

(სახუმარო განყოფილება „ეშმაკის მათრახისა.“ კერძოდ რკინის გზის მთავარ მოხელეთა გასართობათ.)

მოწინავე.

რკინის გზა სამშობლოს მთავარი ძარღვია,
და თუ ის ვიღაცა რეგვენმა არღვია,
არ გვმართებს ჩვენ მისი კვლავ წარჩინებანი
რომ უფრო მოზრდილი არ მისცეს ვნებანი.
მას არგებს მათრახის კულითა ხიცინი...
არ ვხუმრობ, ღმერთმანი... აბა რას იცინი?
მე წამალს იმათთვის უკეთესს ვერ ვპოებ
და მისი მორთმევის უფლებას ვიტოვებ.

შეისრე.

დასასთან.

(ყურმოკრული ამბავი)

მოლარე. სად აგზავნი ამ ტომრით ფქვილს?
გაჭარი. გომში, ან სურამში, ბატონო.
მოლარე. როგორ?.. თუ გომში გინდა, გომის
ბილეთი უნდა აიღო და თუ სურამში, —სურამის.

გაჭარი. მე, ბატონო, ხაშურში მიუჭიბდებოდა
ვცხოვობ, მაგრამ...

მოლარე. მაგრამ რა? თუ ხაშურში სცხოვობ,
ხაშურის ბილეთი აიღე.

გაჭარი. არა შენი ვირიმე... იქ ბიკენტი კან-
დელაკისა მეშინა. უძვობესია სურამში გავიგზა-
ვნეთ და იქიდან ხაშურში ზურგით ჩამოვიტან.

მოლარე. შე კა კაცო, ზურგით რატომ უნდა
ათრიო...

გაჭარი. დაკარგვას ასე აჯობებს, შენი ვირიმე...
საცენი

ფ რ თ ი.

რადგანაც ეკუა
ეშმაკის ქვისლია,
„მათრახის“ რედაქტორს
ამბავი მისვლია:
„ფოთისა სადგურში მოლარე კასისო
ეკუა, ჩამდენი სიავის ასისო,
მთავრობამ პოსტიდან გადაყენაო,
რომ სხვაგან განეგრძო ცოდვათა დენაო.
მაგრამ ის, რაღაცა მანქანაებითო,
კვლავ დარჩა კასაში ვიღაცას ნებითო,
და შვიდ მარტს იდროვა ტარიფის ცვლითაო...
არ ვიცით ეს ცოდვა რეთია თვლითაო.
ლოკომოტინა.

ამით ვაცხადებთ პლერიმისა და სრმათის რესპუბლიკების საურაღლე-

ბოთ, რომ ჩვენ ვეიდით

ცელებრძავისა და ცელეფრნის პარატებებს თითქმის მუქთად. იჩქარეთ!

საქართველოს რკინის გზათა ადმინისტრაციის ხაბჭო.

უცნაური შემთხვევა.

საქართველოს რკინის გზის მთავარ რწმუნე-
ბულს ვიქტორ ჩახიბაიას, რომელსაც დავალებული
აქვს ბაქოდან ჩვენი რკინის გზის საჭიროებათათვის
მაზუთის მოწოდება, ბაქოში რამოდენიმე ცისტე-
რნი დაჭირებული ჟა მის ნაცვლად განსაკრობებულ
მატარებელს ბრინჯისი საქონლის ვაგონები გა-
მობმია.

ვაგონების დაკარგვა რკინის გზებზე ახალი
ამბავი არ არის, მაგრამ ჯერ არავის მოსწრია შემ-
თხვევა, რომ დაკარგულის ალაგის სხვა და ისიც
ბრინჯით დატვირთული ვაგონები შამოქარებით.

ამ შემომპარებელის აღმოსაჩენად რკინის გზის
მთავრობამ სასტიკი გამოძიება დანიშნა და იმედი
უნდა ვიქონიოთ, რომ ჩვენი გაზეთის მეორე ნო-
მერში მისი ვინაობა გამორკევა წება.

რეინის გზის ურაცლისა რედაქციისაგან.

ბ-ნებო! ჩვენი პატარა გაზეთი მოწოდებულია
შეძლებისა და გვარად ემსახუროს კერძოთ რკინის
გზას. ყოველივე ცნობა ამ პატარა ორგანოსათვის
განსაკუთრებით უნდა იქნეს შემოწმებული სარე-
დაკუიო კოლეგიის მიერ.

ვინაიდან ჩვენი რკინის გზა გაცილებით უფრო
გრძელია ამ პატარა გაზეთზე, ამიტომ ცხადია აქ
ყველატრის მოთავსება შეძლებელი იქნება. ამი-
ტომ განსაკუთრებით უნდა ასრულდეს ჩვენს თანა-
მშრომლებს შოთას თქმულება: „გრძელი სიტყვა
მოკლეთ ითქმის...“

ამ ნომრისათვის წარმოდგენილი წერილი რკი-
ნის გზის საავათმყოფოს „ზედამხედველისა და სე-
სტრიცების“ შესახებ გადაეცა საგანგებო კო-ისიას
შესამოწმებლიათ.

თამარი გ. კვერთხაძე.

სიმბოლისტური ურემი.

„...და ოფელიამ თვალი მოავლო
ვალერიანმა ჰამლეტს გაარტყა.“

ტიციან ტაბიძე

„აქში, აქში, შე სატურევ, ჰაუ, ჰაუ!
პოეზის უნისკარტებს ეს კოლაუ!“
პენტა.

პროლოგი.

ხშირად ითვება ეს თფილისი კრელი ყისით,
როცა ჩაყლაპავს მას საღამო ეფემერული,
ცხელ ვიტრინებში ყალბ ფალცეტით ჰყეფს ქუთაისი
და ლეკურს უვლის იმერეთის ფერ-უმარული.
ლექსთა ღელვაში აცურდება კაფე „დარბაზი“,
ნაორთქლ მინაში დაიკილებს პაოლოს ცხვირი,
სუფრას დამტვრებს ვინმე ლოთი და ყომარბაზი
და გადმოცვივა მახათები და წინდის ჩხირით.
და სახე სახეს თან გაჰყება ვით წეროები,
მათხოვარივით მოიხრება შორს პორიზონტი
დარბაზს გამოგვის ბლუ ენათა კენჭეროები
და ყველას შთანთქავს მრუში ღამის შავი მამონტი.

უალდის პორტილე —

ტიციან ტაბიძე,
ლერთივით წამჯდარა
ურმისა ტაბიკზე,
მეფეური ტყლაშუნით.
მირეკავს ურჩ ხარებს
და გიუ ხუცესი
მის ცხვირ წინ ხარხარებს...
შიგ უზის გრიგოლი
კუზიან აქლემით
„ბანდიტი“ პაოლო
ნამ-ვრალევი თვლებით,
პამლეტის მახლობლად
სდგას დინჯათ ვალერია*)
დაწვები უელავს.
ვით ვაშლი „კალვერი“,
მათ ვეერდსა უმშვენებს
მოახლე მხედრები,
აპრილის ბოლოკი
და ლვინით ვედრები.
კრებულსა თან მისდევს
ფერხულით ჭინკები,
ჰაერსა მისერავს
ნალძობი ჭლიკები...
უსურად ურემზე
ჩდება აშორდია,

*) ბოლოშ ვიხდი ვალერიან ვაფრიდაშვილის წინა
შე, რომ მისი სახელი ლექსის ზომაზ ისე დაშიმოკლა.

ყველას იმატივებს
„ბოში აშ მორთია!“
მოქნილი ენითა —
სიტყვების მარმაშით
მთელ კრებულს იტაცებს
ნარდისა თამაშით.

გამოპკრა ცულლუტმა
ნაწყობი შაშები,
და ყველას ასწაპნა,
რაც ჰქონდათ გროშები.
აღელდა მხედრები,

შეიქნა ჩოჩქოლი,
გაჩალდა გინება
და კრიფი ჩამქოლი..
კოლაუმ ასეარას

მხნედ გაუტიალა,
პაოლომ შესძახა:
„ბიქებო იალა!“
ვალერიმ ბეც ჰამლეტს
ამოკრა პანდური,
ყვირის აშორდია:
„ო, ჯიმა ლოვლური!“
ჯირითით ტრიალებს
მრისხანე მუშტები,
ფეხზე სდგას არლეკინ,
პერიო კუშტები.

დაფეთდა ხარები,
კულ-მოწვით გაიქცა,
ლვინო ლოთ ვედრებით
უწყალოდ დაიქცა.
გაგიფდა ურემი,
სიმწრით აქრიალდა,
და მისი ხიზნები
ძირს გადმოხრიალდა...
მიგორავს მხედრები,
იმტვრევა ცხვირები
და თავში ესობათ
ოკნების ჩხირები..
ტიციანს დაცემით
კუსუბო ეტკინა
გაპერივის ტირილით:
„რამ გამაკრეტინა!“

პოდბიპენტა.

სასკოლო ქრონიკა.

ტფილისის ქალაქის სასკოლო საბჭომ გახსნა
უმუშევარ ინტელიგენტთა დამხმარე კოოპერატივი
სახელწოდებით: „მასწავლებლობის ცენტი“. კოო-
პერატივში წევრებათ ჩაწერა შეუძლით უმთავრე-
სად სტუდენტებს, განურჩევლად სქესისა. კოოპე-
რატივიდან „ცენტის“ მიღება შეუძლია წევრებს
თავ თავიანთ რაიონში ასებულ ერთ-ერთ ქალა-
ქის სკოლიდან — სულზე თითო „ცენტი“. X

ჩვენი მოსწავლე ახალგაზრდობა.

მოწაფე ქალი. ეხლა ჩვენი ბედი საუკუნოთ დაკავშირებულია და შენ ვალდებული ხარ, გამიმ-ხილო რას აპირებ გიმნაზიის გათავების შემდეგ: საითკენ გრძნობ უფრო მოწოდებას, რომელ ფაქულ-ტეტს აირჩევ?

მოწაფე გაუ. ჩემი გზა, გვრიტიკო, აშკარად და დასამალვი არა მაქვს რა: თუ ჩემს გიმნაზიის დამთავრებამდე ჩვენს უნივერსიტეტში სპეციალის ფაკულტეტი გაიხსნა, ხომ კარგი: ამ ფაქულ-ტეტზე შევალ, მაგრამ სტუდენტათ კი არა, პროფესორათ... ამისთვის საკმაო სტაჟი და მომზადება მაქვს კიდევც... ბოლო თუ ეს არ მოხდა, მაშინ იძულებული ვიქწები ისევ საკუთარის კომბინა-ციებით იოლად წავიდე... (მდერის „ნარიმანის“ ხმაზე) შენ ვერ იცნობ ამბაკოსა...

შენ ვერ იცნობ ამბაკოსა...

გავაცოცებ თამბაქოსა—

ან ერევანს, ან ბაქოსა—

შენ ვერ იცნობ ამბაკოსა!

მოწაფე ქალი. რა კუკიანი ხარ!.. მიყვარხა!...

წეალი შეაკავა

ეშმაკო, მინდა გიამბო
ჩვენი ლრმა ლელის ამბავი,
შმართებს გაუწყო ყოველი
რაც კი რამ ხდება აქ ავი.

წყალი შეიბყრო სასმელი
ვეშაპმა მძლემან, ძალიერმან.
მსხვერპლად მოგვთხოვა ქალწული...
რა მივცეო ხელ ცარიელმან?!

შევპირდით, მხოლოდ არა გვყავს
შეთ უნახავი არსება.
გასტანჯავს კაცსა ლრო ქამი
საკმე რომ გაითარსება.
ახლა ახალად გვიპირობს
კვლავ შეკავებას წყალისა,
მწყურვლებში ვრჩებით თუ რომა
არ გვსურს გადახდა ვალისა.
ასი თუმანი გვჭირია

უფროსის ანგარიშითა
უნდა მოგბოჭოთ, რა გზა გვაქვს
უწყლოდ დარჩენის შიშითა.

კოპერატივის შინაგანს
შემდეგ მოგითხრობ წვრილადა,
აქ, როგორც ვატყობ, მცხოვრები
გარდაქცეულან ძიღადა.

მხოლოდ ყაჩაღთა თარეშმა
ძალიან ფეხი აიდგა:
ძარცვამ, დაცემამ, მკვლელობამ
ფესვები მაგრა გაიდგა

ალაპის ძეტი არვინ გყვავს
მომხმარებელი, დამცელი.
მიტომ თარეშმბს თამამად
კაცის მკვლელი და მძარცველი.
მათრახი არგებს, მე ვიცი,
ჩვენსა ფორმალურ მფარველებს,
თუ დიდი საქმით ბრუნდება,
მოხვდება — გამოანელებს.

ან. განჯის კარელი.

(სადახლო.)

ყველასფერს ქე მოველოდი ქვიყანაზე, მარა მე თუ ნიკოლოზის მინისტრის ოდენა ჯამაგირი მექნებოდა და შიმშილით მაინც მოვკვდებოდი ეი რავა მეგონა! შიმშილს თქვენ დაეთხეთ, ბატონებო, ერთი ფუთი ღომი რომ შემაყაროთ, მიწაზე ერთი კეკალი არ დავარდება ისე მაქვს ტანზე ყველასფერი შემოფლეთილი. სიცივისაგან შეწუხებულმა გამოვნახე ერთი ძველი ნაპალტოვარი, წყუსი შეზობელი ქალები ნემსებით, მაგრატლებით და უთოებით; აბრუნეს წალმა, უკულმა, მაზანეს, მატრიალეს აქეთ იქით ჯარასავით, გამოიყვანეს რაღაცა უცნაური, ერთი ციდის სიგძე; ჩამაცეს ტანზე და მითხრეს: ინგლისური მოდაო. აწი, ბატონებო, ისე მაქვს ტანზე შემოქირებული რომ ფეხებს ძლიერად მივაღვაძ. კანცელარიაში სკამზე ჯდომას ვერ ვახერხებ. ამხანაგები ხშირად მეუბნებიან: ამხანაგო პალტო გაიხადე თვარი გარეთ გახვალ და გაკივდებით. ისე უზღელი არა ვარ, მეც ვიცი რომ კანცელარიაში პალტოს გახთა უნდა, მარა რას იქ, ჩემდა საბერძნიეროდ არც კანცელარია ისეთი გამოფარი რომ გარეთურმა სიცივე მაწყინოს, რადგანაც უფროსების ოთახებს მეტი გათფობა ესაჭირება.

მართალი უნდა გითხრათ, სამსახურიდან სახლში მისვლა მექნელება. ბალები კი მომკრავენ თვალს თუ არა გადმოცეინდებიან ეზოდან, დამიწყებენ ქიჩას: ბაბა რა მომიტანე და რა მომიტანეო. რა გამატანეთ შვილო, რას მოვიტანდით მეთქინ, ვეუბნები მეც.

კვირა დღეს რომ ბაზარში გაბანდეთ მნახავთ სავაჭროების წინ მეც და ჩემთან სხვა აყუდებულ მოსამსახურებს. ზოგს ძველი ტუშურა და ზოგს ცოლის ბეჭედი გამოუტანია გასაყიდათ. ძველი ვაჭრები დაცინვის კილოთი გვეუბნებიან: რაგიპირთ თქვენც გასპეკულიანტებულხართო. კარგი სპეკულიანტები კი ვართ, არ დაგვიტოვებია სახლში არაფერი, ყველაფერი დავყიდეთ. სამი თვის წინეთ დეიტყეს გაზეთებში წერა ორმოცი პროცენტით ჯამაგირების გადიდების შესახებ, სატარიფო პალტის რშმუნებულიც ჩამოვიდა ბაზარზე სანოვაგის ფასების გასაგებათ, არ მინახავს თვარა შევიყვანდი მაჭარაძის დუქანში, სამი დღის ხარჩის ვაჭუმლი და ნახავდა რას გადასდევინებდენ. მოვალებმა ეს მომატება რომ გაიგეს, თავი წამოყვეს და ვალების გადიდება ორმოცი პროცენტით მომთხოვეს. ეხლა სამოცი პროცენტის შესახებ სწრენ, მარა ბატონებო მთავრობა რომ ჩემს უმწერ მდგომარეობას მიაქცევდეს ყურადღებას და გადიდება ჯამაგირებისა ჩემთ მოხთებოდეს, ჩემი აზრით უფრო კარგი იქნებოდა.

არ. დაჭარავა.

ეკონომიკური ბრძოლა სომხეთისა და თურქისტანი

აქ ნამდვილი ომია, ყოველ სალამოს ხდება შეტაცება ადგილობრივ სანაპირო ჯარსა და კონტრაბანდისტთა შორის. ხშირად, როცა ბრძოლა მწვავდება, საქმეში საბაჟოს რეგულიარული ჯარიც ერევა.

ასეთ შემთხვევებში კონტრაბანდისტთა ჯარები უკიდურეს ზომებს მიმართავენ ხლომე: თავის სასროლ იარაღებს ათ და ხუთ-თუმანი ბონებით ტენავენ. ეს ვერაგული საშუალება ცნობილი ქიმიკოსის, ქრისტიანულის, ახალი გამოგონებაა. ქალალის ფული უფრო მძიმე და მჭრელი გამომდგარა ვიდრე ტყვიის პატრონები. თვალებს თუ არ ავიხოვთ უნდა ითქვას, რომ მოწინამლდევები ცოტათ მაინც აღწევენ თავის მიზანს. აქ უმთავრესად როლს თამაშობს სტრატეგია და არა სიმრავლე მტერისა. მტრის გამოსხლა ხდება განსაკუთრებით მესამე ზარის შემდეგ.

ნადავლათ შეიძლება ჩაითვალოს: სხვა და სხვა ჯურის და ხარისხის ფრთლეულობა: თუთუნი ჩემნებური გინდა ტრაპიზონის; სხვა და სხვა ვაგარი კოკლოზინა ტკბილეულობა. ცოდვა მიუცეს ინგლისელებს ნერტრალზონის კარაქი გინდა, ერბო, კვერცხი, გინდა შაქარი, რასაც ინატრებს კაცის გული ყველა აქ არი. ფარლაგი, ნოხი, ხურჯინები, ან ლეკის შელი რა ვარიც გინდა აქ აწყვია ას-ასი ცალი. ლიმონი გინდა მანდარინი, ფუთობით თხილი, უბედურ ჩვენსა საბაჟოსა ჩასცივდა კბილი.

ქალალის იკითხეთ გინდა საწერს გინდა თამბაქოს, უცხო ქვეყნისას, თფილისის, გინდა ბაქოს.

საპონი თუ გლურთ სარეცხისა ტომრობით ფქვილი; სომხების აზრით: „ადგილია აქ ერთობ თბილი!...“

ერთს შშენიერ დილას საბაჟოს საწყობებს ცეცხლი გაუჩნდა. გაჩდა ერთი მითქმა-მოთქმა, ტელეფონი, სარეცხით კომისია და გამოძება. არა, ის იზამდა!-არა, ის კი არა ის იზამდა. მეც ვერევი ბასში: არც ის იზამდა და არც ის, არც პეტრუშა და არც ვახუშტა!-გულზე ვსკდები... რავა ვერ მიხვდენ ვისი ნაქნარია; მინდა ვუთხრა... მაგრამ... რომ სიცილი დამაყარონ, ან მე მტაცონ ხელი... ვთქვა? არ ვთქვა?... ვისი ნაქნარია... ბატონებო და „თაგვის“-ვირთაგვის!

ხა... ხა-ხა-ხა!.. რას იცინით ბატონებო დიახ ვირთაგვა არის დამნაშავე! აი ვინ არის დასკერი.

შეიძლება აქ მეორე მოსაზრებაც: შეიძლება ვინმექ ეგება სახელის უკვდავება მოინდომა ჰერსა-სტრატეგიათ და დაწვა ს: ქართველოს საბაჟო. მაგრამ ვინაობას რატო არ აცხადებს ამდენანს? მე საქვეყნოთ ვაცხადებ, რომ დასაჭერია არა „უდინაშაულო მსევრპლი“ არამედ საბაჟოს ვირთხები, რომლებმაც; „ციხე შიგნიდგან გასტეხეს“.

სოი. წევნ.

წევლი „შევარდნები“

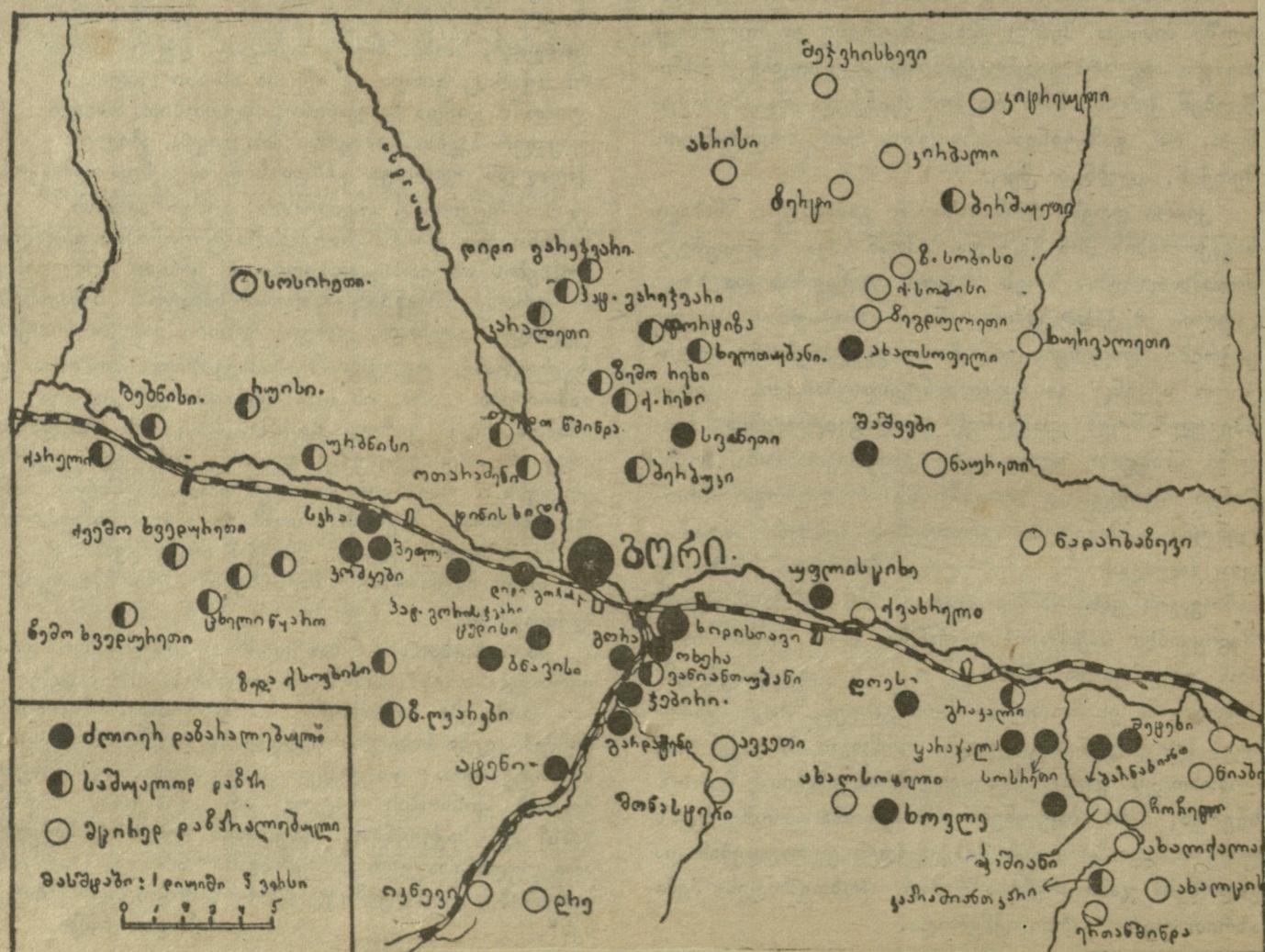
სამსონ-კასიან შეიძნენ,
ამაზედ ჰქონდათ მსჯელობა:
რომელი უფრო წმინდაა,
რომელს შევშენის მღვდელობა!..
სამსონ-ა უთხრა: — შე გლახავ,
ვინ არის შენი ტოლია?
შენისთანები დიაკვნათ
თექვსმეტი მაინც მყოლია!
თუ კიდევ გაგიბედნია
ჩემთან, შენ, ლაპარაკიო,
მაშინვე გაგხდი მაგ კაბას!..
შემდეგ ჩიცეი ფრაკიო!
კასიანემ უბასუხა:
ვის უბედავ მაგას შენო,
ხომ არ გინდა ყველაფერი
მამა ჩაზარს მოვახსენო!?.
ვის აბრალი, შენ, ქურდობას,
ვის უძახი არა კაცა?!.
თუ შეილები ცოცხალი მყავს

ამომყრიან შენზე ჯაფრისა!...
მიწიეს დასარტებელიათ
დაიმკლავეს მარდათ ხელი,
მაგრამ უცებ უცა ჩისდგა
იქ მოწამე, სიმონ მღვდელი...

რა ხალხია, სოჭვი მჯიოხველო,
ან ლირსია იყვნენ მღვდლები,
რომ ერომანეთს ყოველ დილას
ეცემიან, როგორც მგლები?
შე აპას ვახოვ ბატონ ეშმაკს,
ჯოჯოხეთის მოციქულსა,
შემისრულოს ეს ვედრება
ნუ დამაკლებს მასზე გულსა.
მართალია, მისი შოლტი
მხოლოდ ხვევბა ქვეყნის მტრებსა,
მაგრამ მე გთხოვ ეგ მათრას,
გადუჭიროთ წეველ მღვდლებსა,
რომ სკოლის წინ, და არც სხვაგან
არ მართავდნ აწ მუშტს კრულსა,
თორემ კიდევ მოვახსენებ
ჯოჯოხეთის მოციქულსა...

შელა-კუდა.

რუქა მიწის ძვრისაგან დაზარალებულ სოფლებისა ქალაქ გორის გარშემო.

მოკლე ცნობა გორის რაიონში მიწის მვრისგან მიენებულ
ზარალისა.

სახელები თემებისა და სოფლებისა		სახელები თემებისა და სოფლებისა						სახელები თემებისა და სოფლებისა		სახელები თემებისა და სოფლებისა					
		საქრონ რიცხვი სახლებისა	რიცხვი დაზღუდულ ბულ მოსახლეებისა	რამდენ კაცი მოსახლეა	მოსახლე რამდენ და- ხულ სახლებიდან	მოსახლე რამდენ დახულ სახლებიდან	ავან რამდენ გზდა	საქრონ რიცხვი სახლებისა	რიცხვი დაზღუდულ ბულ მოსახლეებისა	რამდენ კაცი მოსახლეა	მოსახლე რამდენ და- ხულ სახლებიდან	მოსახლე რამდენ დახულ სახლებიდან	ავან რამდენ გზდა		
I. ახალქალაქის თემი.								II. ატენის თემი.							
1. ახალქალაქი		550	73	—	—	—	1	41. ზემო ხედურეთი		160	48	—	—	—	1
2. პაშიანი		20	7	1	—	—	—	42. ქარელი		361	132	—	—	—	4
3. კაპრაშიანთ ქარი		13	11	—	—	—	—	43. დვლევა		43	40	—	—	—	—
4. ზემო ჩანდაკი		225	203	5	5	2	18	44. ქვ. ხედურეთი		93	54	—	—	—	4
5. ხოვლე		460	454	2	1	6	40	III. ქარელის თემი.							
6. შეტეხი		325	301	—	1	—	15	სულ ქარელის თემში .		882	450	5	4	10	16
7. ბარნაბიანთ ქარი		63	53	—	—	—	4	45. რუსი		550	524	1	—	2	25
8. სოსრეთი		120	110	3	2	1	7	46. ბენისი		54	30	—	—	—	2
9. ყარაბაგი		270	234	2	—	2	38	47. ოთარაშენი		13	18	—	—	—	—
10. დოეთი		320	289	6	2	4	35	48. ტი ის ხიდი		62	62	9	—	3	2
11. გრაკალი		63	63	—	—	—	—	49. თეღო წმინდა		11	11	—	—	—	3
12. ქაბრელი		300	179	4	—	2	1	50. ურბნისი		160	158	1	—	—	2
13. ახალსოფელი		10	—	—	—	—	—	51. სახირეთი		40	15	—	—	—	—
14. გომი		180	7	—	—	—	—	IV. რუსის თემი.							
15. ერთაწინდა		151	10	—	—	—	—	სულ რუსის თემში .		890	813	11	—	5	35
16. ჩოჩეთი		75	6	—	—	—	—	52. უფლის-ციხე		145	113	15	2	—	.7
17. ნიაბი		65	7	—	—	—	—	53. თორტია		85	85	—	—	—	—
18. ახალციხე		117	5	—	—	—	—	54. დიდი გარეჯვარი		60	60	—	—	2	5
სულ ახალქ. თემში .		3327	2012	23	11	17	156	55. პატარა გარეჯვარი		115	115	3	—	—	9
II. ატენის თემი.								56. კორილეთი		340	955	—	—	—	3
19. სიდისთავი		227	210	30	8	12	9	57. ზემო რეხი		15	15	—	—	—	—
20. ოხრა		110	106	16	5	6	9	58. ქვემო რეხი		27	27	—	—	—	—
21. ჯებირი		16	16	—	—	—	—	59. ბერბუჟი		35	35	—	1	2	1
22. გარდატენი		50	50	—	—	—	—	60. ხელთუბანი		167	149	—	—	1	11
23. იტენი		200	178	1	—	1	3	61. სეანეთი		140	137	1	5	2	1
24. ცელისი		14	14	—	—	1	1	62. ვაშვეთი		30	30	—	—	—	2
25. ბნავისი		58	58	—	—	—	3	63. ახალსოფელი		84	72	—	—	—	5
26. ღვარები		70	68	—	—	1	9	64. ნატერი		26	13	—	—	—	—
27. ზ. ქსოვრისი		25	23	—	—	—	—	65. პატარა ჩურგალეთი		15	8	—	—	—	—
28. დიდი გორისჯვერი		30	30	1	—	—	—	66. ზემო სობისი		25	20	—	—	—	—
29. პატარა გორისჯვერი		14	14	—	—	1	—	67. ქვემო სობისი		65	65	—	—	—	—
30. გორი		10	10	4	—	2	—	68. ზედგულეთი		93	92	—	—	—	—
31. ვანიანთუბანი		31	31	—	—	—	—	69. ნადარბაზევი		80	40	—	—	—	—
32. დრე		28	5	—	—	—	—	V. ხელთუბანის თემი.							
33. ცხნევი		15	3	—	—	—	—	სულ თემში		1546	1336	19	8	7	44
34. ივერი		20	4	—	—	—	—	70. მეგვრისხევი		560	105	1	—	—	4
35. მონასტერი		9	9	—	—	—	—	71. ბერშუეთი		171	91	—	—	—	3
სულ იტენის თემში .		927	831	52	13	21	37	72. ახრისი		77	?	—	—	—	—
III. ქარელის თემი.								73. ზერთი		227	?	—	—	—	—
36. სკა		121	121	5	2	41	2	74. კიტრეული		56	?	—	—	—	—
37. ქ. ულევი		26	13	—	2	1	4	75. კირბალო		91	?	—	—	—	—
38. ცელი წყარო		14	2	—	—	—	—	VI. მეჯვრისხევის თემი.							
39. ქოშევი		24	24	—	—	—	—	სულ თემში		1182	198	—	—	7	—
40. ბეთლემი		40	—	—	—	1	—	სულ 15 სოფელში		8754	5638	111	36	60	298
VII. გორი								1336	1317	19	26	49	192		

დ ე პ ე შ ე ბ ი.

ს. ბუკისციხე. ადგილობრივ სამკითხველოდან გაზეთები ჩვეულებრივად განაგრძობენ დენერტი-რობას. გამგეობაშ გაღასწყვიტა თითოული გაზე-თისათვის შეიძინოს ორფურიანი ჯაჭვები მაგიდაზე მისაბამათ. შიშობენ გაზეთებმა მაგიდა თან არ გაი-ტაცოს.

ჯიმა კოჩი.

ჩოხატოური. ჯვარცხმა-გუთურის კოოპერატი-ვის სარევიზო კომისიის კრებაზე 28 თებერვალს გარდაიცვალა გამგეობის წევრი ბ. ჯიქია. განსვე-ნებულმა კოოპერატივს უანდერა გამოხრული კაბუ.

ბაბუა.

წერილი რედაქციის მიმზით.

ბ. რედაქტორო! თქვენი უურნალის №-9ში ვინმე „უხილავს“ მე, ამ სტრიქონების აეტორი, ყბად აუღიარ და ოხუნჯობის საგნად გავუხდი-ვარ. ოხუნჯობის საწინააღმდეგო მე არა მაქვს რა. კარგი ოხუნჯობა ძლიერაც მიყვარს, მაგრამ ოხუნ-ჯობასაც უნდა ჰქონდეს თავისი მიზანი და გამარ-თლება. უმორჩილესად ვსთხოვ ბ. უხილავს, კეთილ ინებოს და გამავებინოს, რა ჩამიდენია საიმისო, რომ სასაცილოდ ავულივარი?

6. თუხარელი.

ქიმერიონში.

სპეცულანტი. ეს ლმერთმა. ადლეგრძელოს ქართველი მწერლები: იმათონა ერთგული მეგობარი ჩვენ სხვა არა გუყავს... აბა, ციცუნი, ძირამდი უნდა დასცალო!...

ქალი. არ მინდა, არა! მე არ მიყვარს მწერლები... მოსაწყენი ხალხია, ქეიფის არა გაეგებათ რა... სულ მუდამ რაღაცას ჰფიქრობენ და იბერებიან!.. რათ უნდა დავლიოთ მათი საღლეგრძელო?

სპეცულანტი. რათაო, მეითხავ? იმათ, რომ ჩენთვის ზრუნვენ... ასეთი კარგი რესტორანი გაგვიჩალეს, თითონ კი, იაფ ფასიან სასადილოებშიაც ძლივს დადიან... აბა სადა აქვთ აქ შემოსასვლე-ლი ფული?...

ხელმწიფო სლეპშა.